

ทัศนคติของประชาชนต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
People's Attitudes towards the Political Leadership of the Governor of
Bangkok

พลอยไพลิน ต้นเจริญพงศ์¹ จิดาภา ธิรศิริกุล²
Ploypirin tonjaleanpong, Jidapa thirasirikul

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางการเมืองตามทัศนคติของประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครที่มีต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับภาวะผู้นำทางการเมืองตามทัศนคติของประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางการเมืองและภาวะผู้นำทางการเมืองตามทัศนคติของประชาชนในพื้นที่ กรุงเทพมหานคร ต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และ 4) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการเมืองตามทัศนคติของประชาชนที่มีต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรการวิจัย คือ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และ กลุ่มตัวอย่างการวิจัย 400 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ

ผลการวิจัยพบว่า 1.ภาวะผู้นำทางการเมืองตามทัศนคติของประชาชนในพื้นที่ที่มีต่อผู้ว่าราชการของกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมากที่สุด 2.ในการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพที่แตกต่างกันมีระดับทัศนคติต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน 3.ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางการเมืองกับภาวะผู้นำทางการเมืองตามทัศนคติของประชาชน ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยคุณลักษณะผู้นำและปัจจัยพฤติกรรมผู้นำมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และ 4.ข้อเสนอแนะจากการวิจัย ได้แก่ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ควรมีคุณลักษณะผู้นำที่เหมาะสมทั้งทางด้านลักษณะทางกายภาพ และ บุคลิกภาพ และมีความสามารถในการแก้ไขปัญหา และมีการแสดงออกในเชิงพฤติกรรมที่สร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชน

คำสำคัญ (Keywords) : ทัศนคติของประชาชน; ภาวะผู้นำทางการเมือง; ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

Abstract

The research aimed 1) to study the level of political leadership of the Bangkok Metropolitan Governor, based on the attitude of Bangkok residents; 2) to compare personal factors and political leadership of the Bangkok Metropolitan Governor; 3) to study relationship between leader behaviors and political leadership of the Bangkok Metropolitan Governor; and

Received: 2023-02-06 Revised: 2023-02-20 Accepted: 2023-02-21

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัยสาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม Master of Political Program in Government graduate school Siam University. E-mail: gimjim2803@gmail.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัยสาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม Graduate School of Political Science, Siam University. E-mail: jidapa_thira@hotmail.com

4) to offer recommendations related to the political leadership of Bangkok Metropolitan Governor. It was a quantitative research; population was Bangkok residents with the voting rights for the Bangkok Metropolitan Governor. A sample consisted of 400 people. A questionnaire was used to collect data.

The results showed: 1) the level of political leadership of the Bangkok Metropolitan Governor was at the highest ; 2) in terms of comparing personal factors and political leadership of the Bangkok Metropolitan Governor, there were four different personal factors-sex, age, education, and occupation, related to the various levels of political leadership of the Bangkok Metropolitan Governor; 3) in the aspect of relationship between factors affecting political leadership and political leadership, it was found that both leadership traits and leadership behavior factors had a positive relationship with the political leadership of the Bangkok Metropolitan Governor; and 4) research recommendations were that it was recommending that the Bangkok Metropolitan Governor should be qualified with leadership traits such as physical appearance, personality, and competence in problem solving, as well as, expression of confidence with people.

Keywords: people's attitude; leadership; Bangkok Metropolitan Governor

บทนำ (Introduction)

ในปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี อย่างรวดเร็วซึ่งการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ส่งผลให้ชีวิตความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของคนในทุกชนชาตินั้นเปลี่ยนไป เป็นการเปลี่ยนแปลงสังคมจากเดิมเข้าสู่สังคมยุคดิจิทัล (Digital) รวมถึงประเทศไทยที่ปัจจุบันกำลังเข้าสู่สังคมยุคดิจิทัลทั้งสังคมภายในและภายนอก การเปลี่ยนแปลงอย่างก้าวกระโดดของสังคมยุคดิจิทัลส่งผลให้ประชาชนนั้นมีความคิด ความต้องการ การใช้ชีวิตนั้นเปลี่ยน ไปจากเดิมเป็นอย่างมาก และจากการเปลี่ยนแปลงไปของโลกยุคดิจิทัล ก็ยังส่งผลให้กระบวนการการทำงานนั้นเปลี่ยนไป (สุภิญญา กลางณรงค์ และ ภัทร เรืองนภากุล, 2564) รวมถึง ภาวะผู้นำในยุคของการเปลี่ยนแปลง ผู้นำจำเป็นจะต้องมีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีและรู้จักการปรับตัวยอมรับสิ่งใหม่ๆ สามารถนำเทคโนโลยีมาประยุกต์กับการใช้งาน และผู้นำจะต้องไม่ยึดติดกับการทำงานแบบเดิม เนื่องจากในยุคดิจิทัลเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ผู้นำจะต้องมีความพร้อมและรู้จักปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ผู้นำจะต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างและเปิดใจรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นมีการวางกลยุทธ์ที่ดีและสามารถปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ให้มีความสอดคล้องกับนโยบายและการเปลี่ยนแปลงในสังคม

โดยการเปลี่ยนของผู้นำในยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนทุกฝ่าย รวมถึงผู้นำทางการเมือง เพราะในทุกๆ สังคมจะต้องมีความขัดแย้งเพราะ คนมีความหลากหลาย ทางความคิด ความรู้สึก เชื้อชาติ ศาสนา และอาชีพ การที่จะทำอะไรก็อาจจะไม่ถูกใจคนทุกคนในสังคม ดังนั้น การเมืองการปกครองจึงเป็นเรื่องที่สำคัญต่อประชาชนในทุกๆสังคม จำเป็นที่จะต้องมีการปกครอง เพื่อให้สังคมมีการพัฒนาและดำเนินการไปในทางเดียวกัน สร้างความเสมอภาคทางสังคมให้กับประชาชนทุกคน บำบัดทุกข์ บำรุงสุข และสร้างความมั่นคงในการดำเนินชีวิต นอกจากนี้การเมืองการปกครองยังมีความเกี่ยวข้องกับสังคมในทุก ๆ ด้าน สังคมจะมีการพัฒนาหรือด้อยพัฒนาก็ขึ้นอยู่กับการบริหารงานของการเมืองการปกครอง ในการปกครองทางการเมืองในสังคมจึงจำเป็นจะต้องมี ผู้นำทางการเมืองที่ดีจึงต้องเป็นผู้ที่สามารถจะรู้จักสานประโยชน์ของกลุ่มต่าง ๆ ผู้นำ

ที่มาด้วยการเป็นที่ยอมรับของประชาชนทุกฝ่าย อาจจะมาจากการเลือกตั้ง หรือแต่งตั้งจากผู้มีอำนาจสูงสุด และเป็นที่ยอมรับของประชาชน เช่น ผู้ใหญ่บ้าน นายกเทศบาล หรือ นายกรัฐมนตรี ผู้นำทางการเมืองในสังคมไทย เป็นบุคคลสำคัญทางสังคม การเมืองแทบทุกประเภทตั้งแต่กลุ่มผลประโยชน์เล็ก ๆ ไปจนถึงองค์กรการเมืองขนาดใหญ่ โดยผู้นำทางการเมืองต้องเป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะพิเศษ สามารถเข้าถึงประชาชนในพื้นที่ และได้รับการยอมรับจากประชาชนในพื้นที่ และสามารถแก้ปัญหาทั้งปัญหาที่เกิดขึ้นได้ในระยะยาวอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความสามารถในการบริหารจัดการบุคลากรและทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ และเกิดผลประโยชน์มากที่สุด ผู้นำทางการเมืองจะต้องมีวิสัยทัศน์ ที่ก้าวไกล พร้อมปรับตัวให้ทันกับสถานการณ์อยู่ตลอด และมีวุฒิภาวะในการทำงาน รวมถึงการใช้ชีวิตส่วนตัวมีการศึกษาที่ดี คุณธรรม จริยธรรม บุคลิกภาพที่ดี ให้เป็นที่พึงพอใจของประชาชน (อุไรวรรณ ธนสถิต, 2552: 49-75) ซึ่งผู้นำทางการเมืองที่ดีในสังคมไทย ตามที่คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญต้องการแก้ปัญหาเรื่องคุณธรรมจริยธรรมของผู้ที่ต้องการเข้าสู่การเมืองในทุกระดับ ประกอบไปด้วย 3 ประการคือ (1) ประการที่หนึ่ง เรื่องคุณธรรม จริยธรรม (2) ประการที่สอง ผู้นำจะต้องมีวิสัยทัศน์และความกล้าที่จะเปลี่ยนแปลงสิ่งที่ไม่ประพฤติกฎปฏิบัติอยู่เป็นปกติ และ(3) ประการที่สาม ผู้ที่จะเป็นผู้นำได้จะต้องมีวิสัยทัศน์พร้อมกลยุทธ์ที่สามารถปรับเปลี่ยนได้เพื่อประโยชน์สูงสุดขององค์กร การบัญญัติข้อปฏิบัติของผู้นำที่ดีไว้ในรัฐธรรมนูญจึงเป็นเรื่องที่ไม่มีความจำเป็นแต่อย่างใด สิ่งสำคัญ คือ จิตวิญญาณของผู้ที่เข้ามาทำหน้าที่ทางการเมืองที่จะต้องมีความสำนึกในการทำงานเพื่อประชาชนและยึดประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก นอกเหนือจากนี้ก็เป็นเรื่องของสิ่งที่เรียกว่าการรู้อะไรควรทำหรือไม่ควรทำ ซึ่งเป็นสิ่งผู้นำในทุกภาคส่วนจะต้องปฏิบัติและสำนึกสำนึกอยู่ตลอดเวลา

โดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือ ผู้นำในด้านการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ หรือ เขตปกครองพิเศษ คือ การปกครองรูปแบบหนึ่งในประเทศไทยที่ปกครองแบบพิเศษจะประกอบด้วย สภา ผู้ว่าราชการ หรือนายก ซึ่งปัจจุบันในประเทศไทยจะมีอยู่สองเขตการปกครองที่เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ คือ กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา กรุงเทพมหานครนั้นถือว่าเป็นเขตการปกครองพิเศษที่สำคัญ โดยตำแหน่งของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครนั้นได้ถูกจัดตั้งขึ้นตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 335 ในสมัยจอมพลถนอมกิตติขจร ซึ่งในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครพ.ศ. 2518 (กรุงเทพมหานคร, 2564) ได้ระบุไว้ว่าผู้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครนั้นต้องมาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยมีวาระการดำรงตำแหน่ง 4 ปี ในการดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครซึ่งถือเป็นการดำรงตำแหน่งของผู้นำที่สำคัญ ของการปกครองแบบท้องถิ่น เนื่องจากกรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงของประเทศไทย มีประชากรอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากที่สุดและเป็นศูนย์การของการศึกษาการคมนาคมรวมถึงการปกครอง และกรุงเทพมหานครยังถือว่าเป็นความเจริญในทุกๆ ด้านของประเทศไทย แม้แต่ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดอื่น ยังให้ความสำคัญกับการปกครองดูแลในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ดังนั้น ผู้นำในทัศนคติของประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในพื้นที่กรุงเทพมหานครจึงจำเป็นต้องมีปัจจัยทางภาวะผู้นำที่สำคัญเพื่อ การพัฒนาและการปกครองดูแลและแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นให้กับประชาชน

ซึ่งผู้ว่าราชการคนปัจจุบันของกรุงเทพมหานคร คือ รองศาสตราจารย์ ดร.ชัชชาติ สิทธิพันธุ์ สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา จากนั้นได้เข้าศึกษาต่อด้านวิศวกรรมโยธา จากคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จนสำเร็จการศึกษาด้วยเกียรตินิยมอันดับ 1 เหรียญทอง และได้รับพระราชทานทุนมูลนิธิอานันทมหิดล ในปี พ.ศ. 2529 เพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทด้านวิศวกรรมโครงสร้างจากสถาบันเทคโนโลยีแมสซาชูเซตส์ และระดับปริญญา

เอกด้านวิศวกรรมโครงสร้างจากมหาวิทยาลัยอิลลินอย เออร์แบนา-แชมเปญจน์ สหรัฐอเมริกา ภายหลังจากจบการศึกษาได้กลับมาเป็นอาจารย์ที่ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสำเร็จการศึกษาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และยังสำเร็จการอบรมหลักสูตรอีกจำนวนหนึ่ง เช่น หลักสูตรผู้บริหารระดับสูงด้านการบริหารงานพัฒนาเมือง (มหานคร รุ่นที่ 4) วิทยาลัยพัฒนามหานคร มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช และหลักสูตรผู้บริหารระดับสูง สถาบันวิทยาการลาดหญ้า (วตท. รุ่นที่ 22) รองศาสตราจารย์ ดร. ชัชชาติ สิทธิพันธุ์ ขณะการเลือกตั้งในปี พ.ศ. 2565 โดย ชัชชาติ สิทธิพันธุ์ ได้สร้างสถิติใหม่ในการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร กวาดไปกว่า 1,386,215 คะแนน ได้รับความไว้วางใจจากประชาชนมากที่สุดนับแต่ที่มีการเลือกตั้งมา และเริ่มดำรงตำแหน่งในวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2565 ปัจจุบันเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร คนที่ 17 และ ชัชชาติ สิทธิพันธุ์ ยังเป็นที่สนใจของประชาชนทุกเพศทุกวัย เรียกได้ว่าเป็นบุคคลที่ประชาชนให้ความสนใจตลอดเวลา

จากที่กล่าวในข้างต้น ผู้วิจัยได้เห็นถึงความสำคัญของทัศนคติของประชาชนที่มีต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้นำทางการเมืองมีบทบาทสำคัญในการดูแลและปกครองในเขตพื้นที่พิเศษ และเป็นตัวแทนของประชาชนในการรับผิดชอบและดูแลเขตพื้นที่ ให้มีความสงบสุขและเจริญรุ่งเรือง ผู้นำตามทัศนคติของประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และการสำรวจ ความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครที่มีต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร โดยมีการสำรวจและประเมินความพึงพอใจ การยอมรับในการใช้อำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ในทัศนคติของประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จะเป็นผู้สะท้อนให้เห็นว่าภาวะผู้นำทางการเมืองที่ประชาชนต้องการในยุคปัจจุบัน นั้นเป็นอย่างไร การวิจัยเรื่องนี้จะประโยชน์กับผู้สนใจรวม สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในเชิงวิชาการได้สืบต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

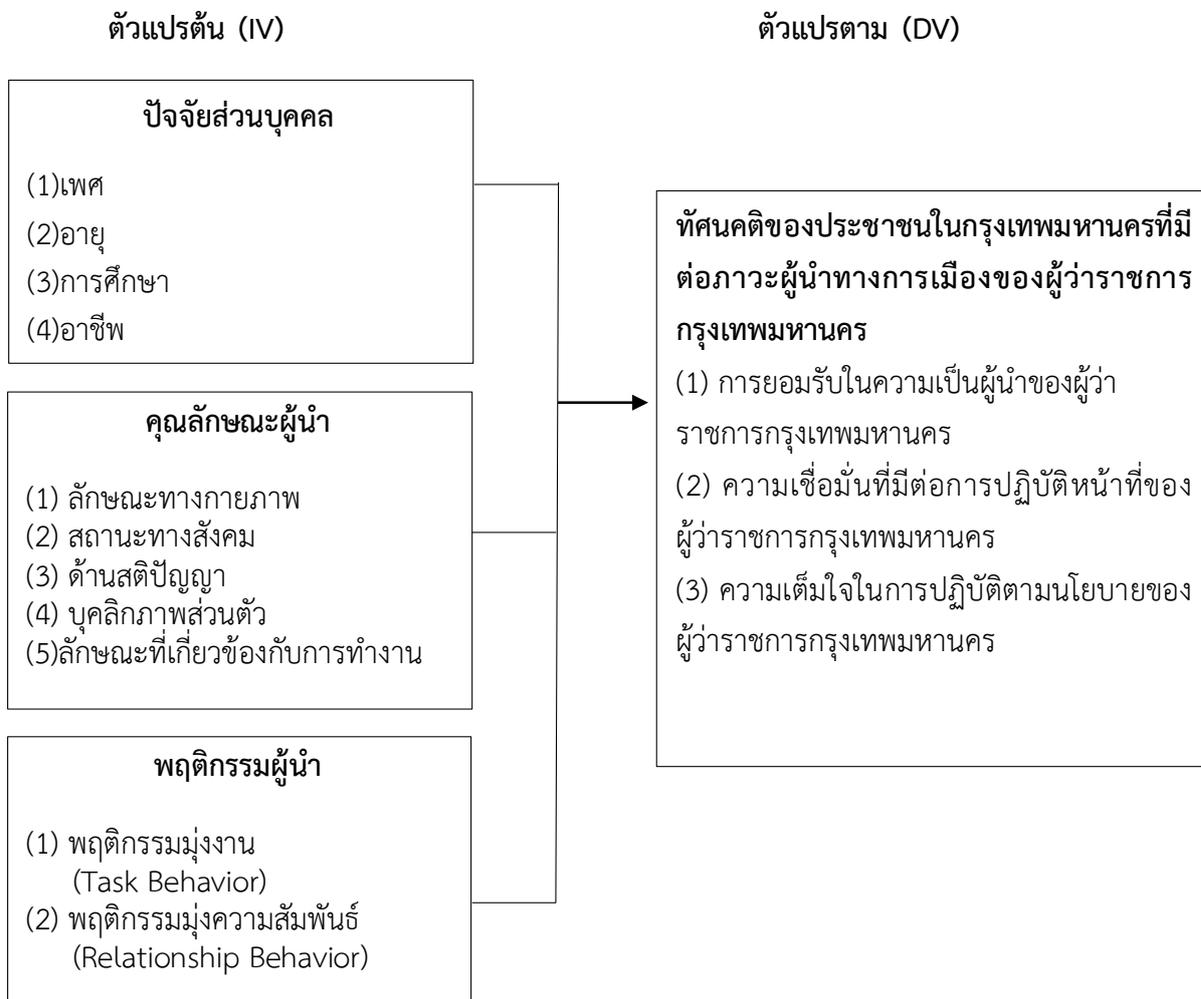
1. เพื่อศึกษาระดับทัศนคติของประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับทัศนคติของประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้นำและพฤติกรรมผู้นำกับทัศนคติของประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
4. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานการวิจัย (Research Hypothesis)

1. ปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคลที่แตกต่างกันต่อทัศนคติของประชาชนต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
2. ปัจจัยคุณลักษณะผู้นำมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของประชาชนต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

3. ปัจจัยพฤติกรรมผู้นำที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของประชาชนต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ที่มา: ผู้วิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

รูปแบบของการวิจัย การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาประมวลผลการวิจัย

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยเรื่อง ทัศนคติของประชาชนต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ด้านคุณลักษณะผู้นำในทัศนคติของประชาชน ด้านพฤติกรรมผู้นำทางการเมืองในทัศนคติของประชาชน การยอมรับในความเป็นผู้นำของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ความเชื่อมั่นที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และความเต็มใจในการปฏิบัติตามนโยบายของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

1.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่มีสิทธิในการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร จำนวน 4,481,523 คน (กรุงเทพมหานคร, 2564) กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน ได้คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของทาโรยามาเน่ (Taro Yamane, 1967: 727-728)

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่ การศึกษาในครั้งนี้ คือ พื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา ในการศึกษาวิจัย ในครั้งนี้ใช้ระยะเวลา 2 เดือน ระหว่าง กรกฎาคม-สิงหาคม พ.ศ.2565

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามในลักษณะประชากรศาสตร์ที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และ อาชีพ

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้นำในทัศนคติของประชาชน ในพื้นที่กรุงเทพมหานครต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยพฤติกรรมผู้นำมีผลต่อทัศนคติของประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยคุณลักษณะผู้นำและปัจจัยพฤติกรรมผู้นำร่วมกันพยากรณ์ทัศนคติของประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 5 เป็นข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็นทัศนคติของประชาชนที่มีต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

แบบสอบถามในส่วนที่ 2-5 ผู้วิจัยได้ใช้การกำหนดมาตราของลิเคิร์ต (Likert Scale) ซึ่งใช้เกณฑ์ 5 ระดับ โดย 5 หมายถึง มากที่สุด 4 หมายถึง มาก 3 หมายถึง ปานกลาง 2 หมายถึง น้อย และ 1 หมายถึง น้อยที่สุด โดยในการแปลความหมาย เพื่อจัดระดับคะแนนเฉลี่ยในช่วงคะแนนต่างๆ ได้คำนวณอันตรภาคชั้นของค่าเฉลี่ย มีค่าเท่ากับ 0.8 (ซีซวาล เรื่องประพันธ์, 2543: 15) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึง มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึง มาก

ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง น้อยมาก

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทำการแจกและทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล จากการเก็บแบบสอบถามกับประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครด้วยแบบสอบถามและ แบบสอบถามอิเล็กทรอนิกส์ โดยเก็บข้อมูลในช่วงเดือน กรกฎาคม 2565-เดือนสิงหาคม 2565

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล ลงรหัส ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามจำนวน 400 ชุด เพื่อนำมาประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยผู้วิจัยได้ใช้สถิติพื้นฐานในการ

วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์จำแนกพหุ (MCA)

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของประชาชน

ทัศนคติของประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาโดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.23$, S.D.= 0.85) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการยอมรับในความเป็นผู้นำของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ภาพรวมมากที่สุด ($\bar{X}=4.24$, S.D.= 0.88) และรองลงมาคือ ด้านความเชื่อมั่นที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ($\bar{X}=4.22$, S.D.=0.87) และสุดท้าย ด้านความเต็มใจในการปฏิบัติตามนโยบายของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ($\bar{X}=4.22$, S.D.=0.89)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล จากการศึกษา พบว่า

ปัจจัยด้านเพศ พบว่า ประชาชนที่มีเพศที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน ซึ่งสรุปได้ว่า ยอมรับสมมติฐาน กล่าวคือ ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันมีระดับทัศนคติต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัจจัยด้านอายุ พบว่า ประชาชนที่มีอายุที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน และการทดสอบด้วยเทคนิค LSD พบว่า ประชาชนที่มีทัศนคติต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร อายุต่ำกว่า 25 ปี แตกต่างกับ อายุ 36-45 ปี อายุ 46-55 ปี และอายุมากกว่า 55 ปี และประชาชนที่มีทัศนคติต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร อายุ 25-35 ปี แตกต่างกับ อายุ 36-45 ปี อายุ 46-55 ปี และ อายุมากกว่า 55 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสรุปได้ว่า ยอมรับสมมติฐาน กล่าวคือ ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับทัศนคติต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัจจัยด้านระดับการศึกษา ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน และการทดสอบด้วยเทคนิค LSD พบว่า ประชาชนที่มีทัศนคติต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ที่มี การศึกษาระดับปริญญาตรี แตกต่างกับ ประชาชนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช. อนุปริญญา และปริญญาโท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสรุปได้ว่า ยอมรับสมมติฐาน กล่าวคือ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีระดับทัศนคติต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัจจัยด้านอาชีพ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน และการทดสอบด้วยเทคนิค LSD พบว่า ประชาชนที่มีทัศนคติต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ที่ประกอบอาชีพ นักเรียน/นักศึกษา และพนักงานบริษัท แตกต่างกับ ประชาชนที่ประกอบอาชีพ ข้าราชการ/พนักงานราชการ และรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสรุปได้ว่า ยอมรับสมมติฐาน กล่าวคือ ประชาชนที่ประกอบอาชีพแตกต่าง

มีผลต่อทัศนคติของประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (Y)

3. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ควรมีคุณลักษณะผู้นำที่เหมาะสมทั้งทางด้าน ลักษณะทางกายภาพ และ บุคลิกภาพส่วนตัว รวมถึง สติปัญญาในการแก้ไขปัญหา และมีลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานที่ดูน่าเชื่อถือให้เหมาะสมกับความไว้วางใจจากประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ทัศนคติของประชาชนต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร” จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีประเด็นที่สามารถอภิปรายได้ ดังนี้

1. ระดับทัศนคติของประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร พบว่า ภาพรวม ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.23$, $S.D. = 0.85$) ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของธนสร ธรรมสอน และบุญทัน ดอกไธสง (2558: 171-190) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางการเมืองของนายกเทศมนตรีในการบริหารเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน โดยภาพรวมอยู่ในอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ประชาชนส่วนใหญ่ยอมรับ เชื่อมั่นในภาวะผู้นำของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รวมถึงมีความความเต็มใจในการปฏิบัติตามนโยบายของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

2. การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ปัจจัยด้านเพศ พบว่า ประชาชนที่มีเพศที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกันที่เป็นเช่นนี้เพราะ ประชาชนที่มีเพศที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อทัศนคติต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน เนื่องจาก แต่ละเพศมีความรู้สึกต่อการเมืองที่ต่างมุมมอง

ปัจจัยด้านอายุ พบว่า ประชาชนที่มีอายุที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกันที่เป็นเช่นนี้เพราะ ปัจจัยด้านอายุที่แตกต่างกันส่งผลต่อทัศนคติต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน เนื่องจากอายุเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดทัศนคติต่อภาวะผู้นำ

ปัจจัยด้านระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกันที่เป็นเช่นนี้เพราะ ปัจจัยด้านระดับการศึกษาส่งผลต่อทัศนคติต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน เนื่องจากประชาชนที่ได้รับการศึกษาที่ต่างกัน จะมีความรู้ ความคิด ที่แตกต่างกัน

ปัจจัยด้านอาชีพ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของธนสร ธรรมสอน และบุญทัน ดอกไธสง (2558: 171-190) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางการเมืองของนายกเทศมนตรีในการบริหารเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ปัจจัยด้านอาชีพที่แตกต่างกัน ทำให้

สังคมในการทำงานส่งผลให้ความคิดของประชาชนที่ประกอบอาชีพแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อภาวะผู้นำของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ต่างกัน

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้นำและพฤติกรรมผู้นำกับทัศนคติของประชาชน

ปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้นำในทัศนคติของประชาชน (X1) มีผลต่อทัศนคติของประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (Y) ที่ระดับ .928 โดยค่า Sig. เท่ากับ .000 แสดงว่าปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้นำในทัศนคติของประชาชน (X1) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทัศนคติของประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (Y) ซึ่งเป็นตัวแปรตาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งมีความสัมพันธ์กับ ผลการศึกษาของ ธนสรธรรมสอน และบุญทัน ดอกไธสง (2558: 171-190) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางการเมืองของนายกเทศมนตรีในการบริหารเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน และ ปัจจัยด้านพฤติกรรมผู้นำทางการเมืองในทัศนคติของประชาชน (X2) มีผลต่อทัศนคติของประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (Y) ที่ระดับ .932 โดยค่า Sig. เท่ากับ .000 แสดงว่า ปัจจัยด้านพฤติกรรมผู้นำทางการเมืองในทัศนคติของประชาชน (X2) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทัศนคติของประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (Y) เป็นตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งมีความสัมพันธ์กับ ผลการศึกษาของธนสรธรรมสอน และบุญทัน ดอกไธสง (2558: 171-190) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางการเมืองของนายกเทศมนตรีในการบริหารเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ที่เป็นเช่นนี้เพราะคุณลักษณะผู้นำและพฤติกรรมผู้นำของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มีผลเชิงบวกกับ ทัศนคติของประชาชนใน

4. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ควรมีคุณลักษณะผู้นำที่เหมาะสมทั้งทางด้าน ลักษณะทางกายภาพ และ บุคลิกภาพส่วนตัว รวมถึง สติปัญญาในการแก้ไขปัญหา และมีลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานที่ดูน่าเชื่อถือ ให้เหมาะสมกับความไว้วางใจจากประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่สอดคล้องกับ ผลการศึกษาของธนสรธรรมสอน และ บุญทัน ดอกไธสง (2558: 171-190) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางการเมืองของนายกเทศมนตรีในการบริหารเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน เป็นเช่นนี้เพราะประชาชนในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ยังต้องการผู้ว่าราชการที่เหมาะสมในทุกๆด้าน

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

งานวิจัยครั้งนี้พบว่า การศึกษาปรากฏการณ์ทางการเมือง สามารถใช้แนวคิดเชิงบูรณาการระหว่างทฤษฎีทางรัฐศาสตร์และทฤษฎีการสื่อสารมวลชน เข้ามารวมกันในการอธิบายปรากฏการณ์ทางการเมือง ที่เกี่ยวข้อง กับการใช้สื่อต่างๆที่มีอิทธิพล ต่อปรากฏการณ์ทางการเมืองนั้นๆได้ โดยเห็นได้ว่า การเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสมกับกลุ่มผู้ออกเสียงเลือกตั้งนั้นย่อมทำให้เข้าถึงการสร้างฐานคะแนนเสียงที่มีเสถียรภาพได้เป็นอย่างดี กล่าวคือ ผู้สมัครที่ใช้สื่อที่พบเห็นได้ง่ายและบ่อยครั้งจะสามารถสร้างความคุ้นเคยและสร้างภาพลักษณ์ที่ใกล้ชิดกับผู้ออกเสียงเลือกตั้งได้ง่าย เนื่องจากเข้าถึงผู้รับสารได้บ่อยครั้งกว่าสื่อที่เข้าถึงได้ยาก

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ควรมีคุณลักษณะผู้นำที่เหมาะสมทั้งทางด้าน ลักษณะทางกายภาพ และ บุคลิกภาพส่วนตัว รวมถึง สติปัญญาในการแก้ไขปัญหา และมีลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานที่ดูน่าเชื่อถือ ให้เหมาะสมกับความไว้วางใจจากประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

1.2 ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ควรมีพฤติกรรมที่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ ในการทำงานทั้งในรูปแบบมุ่งเน้นงาน และความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ใต้บังคับบัญชา ให้มีความเหมาะสมและความสำคัญกับการพัฒนาแก้ไขปัญหาของกรุงเทพมหานครด้วยนวัตกรรมหรือแนวทางการดำเนินการในรูปแบบใหม่ๆ

1.3 ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ควรปฏิบัติตนให้ประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เกิดการยอมรับในความเป็นผู้นำของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ประชาชนปฏิบัติตามนโยบายต่างๆ ที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้มีการหาเสียงเอาไว้

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาและเก็บข้อมูลประชาชนในพื้นที่ จังหวัดอื่นๆ นอกจากกรุงเทพมหานคร และควรศึกษาเชิงลึก ด้วยการสัมภาษณ์ประชาชนเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติ

เอกสารอ้างอิง (References)

- กรุงเทพมหานคร. (2564). **แผนผังองค์กร**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://main.bangkok.go.th/> สืบค้นเมื่อ 15 กรกฎาคม 2565.
- ชัชวาลย์ เรื่องประพันธ์. (2543). **สถิติพื้นฐานพร้อมตัวอย่างการวิเคราะห์ ด้วยโปรแกรม MinitabSPSS และ SAS**. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธนสรร ธรรมสอน และบุญทัน ดอกไธสง. (2558). **ภาวะผู้นำทางการเมืองของนายกเทศมนตรีในการบริหารเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคเหนือ. วารสารวิชาการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี**. 10(1): 171-190.
- สุภิญญา กลางณรงค์ และณภัทร เรืองนภากุล. (2564). **ความเป็นพลเมืองยุคดิจิทัลกับการรับมือด้านมิติออนไลน์ในวิถีปกติใหม่**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://stu2.mju.ac.th/articleDetail.aspx?qid=1198> สืบค้นเมื่อ 15 กรกฎาคม 2565.
- อุไรวรรณ ธนสถิต. (2552). **วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย.วารสารสถาบันพระปกเกล้า**. 7(3): 49-75.
- Yamane, Taro. (1967). **Statistics: An introductory analysis**. (2 ed). New York: Harper and Row.

